REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banI.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunI 20 fr., pe trei lunI 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francI.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorI.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunI 5 fl., pe trei lunI 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banI. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 161. **Brașov, Joi 20 Iulie (2 August).** **1900.**

Din causa sfintei sërbători a Sf. Prof. Ilie, diarul nu va apăré până VinerI séra.

Emigranții evrei la Budapesta.

Revenim astădI la afacerea cu emigranții evrei din România, findcă voim sĕ mai remarcăm unele momente caracteristice, carI aruncă lumină și mai mare asupra uneltirilor tendențióse îndreptate în contra României. De altă parte acele momente, ce se petrec în Budapesta, în jurul „acțiunei de ajutorare“, pornită pentru cei trei sute emigranțI evrei, carI s'au oprit acolo, ne oferă o ilustrațiă prea vie a puternicei înrîurințe de care se bucură jidovimea în Ungaria.

Mai întâiŭ a fost lățită scirea, că în Canada nu se mai primesc emigranțI evrei și că întrarea lor în acea țéră este legată de anumite condițiunI. S'a mai dis, că în Rotterdam nicI nu se află destule corăbii pentru transportarea emigranților. Tóte aceste faime s'au dovedit a fi false. InsușI inițiatorul acțiunei de ajutorare amintite, Paul Sandor alias Schlesinger, a constatat acésta în conferența, ce au ținut'o Evreii din Pesta sub presidiul rabinului. Pe basa acésta s'au și continuat colectele, cu scop de a li-se procura celor trei sute Evrei mijlóce de a puté călĕtori până 'n Canada, „țéra făgăduinței.“ S'a calculat, că pe fiă-care cap se vin cheltuelI de drum cu totul 83 fl. și că prin urmare ar fi de lipsă — deórece și emigranții mai au banI la ei — cu totul de vr'o 22,000 fl.

Tóte ca tóte, dér scopul adevĕrat al „acțiunei“ este de a face mare svon în lume lățind faime despre pretinse gróznice persecutărI, la carI sunt espușI Evreii în România.

Dela Evrei nu ne surprinde acésta, dér când vedem, că manevra lor este direct susținută de nimenI altul, decât de secretarul de stat la interne Gullner, omul de încredere a lui Szell, și încă într'un mod prin care arată, că umblă a-se lingușI pe lângă Evrei, lucrul ne face o impresiune fórte straniă. Acest secretar de stat, care din propria sa esperiență ar trebui sĕ scie de ce fel de soiŭ sunt emigranții din cestiune, ar fi trebuit sĕ procédă mai cu tact, când s'a dus sĕ-i visiteze pe terenul unei fabrice, unde li-s'a dat adăpost.

El a lăsat sĕ i-se istoriséscă câte minciunI tóte despre persecuțiunea Evreilor în România și fără a da măcar din cap, le-a luat de banI bunI. Și nu destul cu atât, dér într'o întrevorbire, ce a avut'o cu redactorul unei foi guvernamentale, șI-a dat un avênt estra-ordinar ca apĕrător și protector al emigranților. A dis între altele, că l'a surprins vĕdênd, că toțI erau „ómenI luminațI, sănĕtoșI și în cea mai mare parte robuștI“, că nu pórtă perciunI, că vorbesc cuminte, toțI sciu bine nemțesce, ba unul a vorbit chiar unguresce cu el. A dis, că s'a convins din vorbele lor despre sórtea lor nesuferită în România, a vĕdut că sunt „zioniștI însuflețițI“, carI sunt convinșI, că în Canada vor afla o patriă plină de bunătățI, și altele de acestea.

Bine observă una din foile eposiționale, că nu era nicI o lipsă de acest debut al lui Gullner, întrebându-l pe acesta: de ce nu merge în acele ținuturI ale Ungariei, de unde emigréză poporațiunea ungară, findcă nu mai póte suporta cămătăria, despoierile, datoriile pentru rachiu, dările și lipsele unei esistențe cinstite? C'un cuvênt de ce atâta dragoste de-odată pentru aceștI emigranțI și de ce nu se întreprinde nicI un fel de acțiune de ajutorare, de ce nu se îngrijesce nimenI de sórtea nenorociților emigranțI din Ungaria, carI sunt capabilI de muncă cinstită și n'o încunjură ca acei Evrei?

„E încă norocire pentru noi“, esclamă amintita fóie creștină, „că România primesce érășI pe Evreii sĕi retrimișI dela Viena. Dér décă-i primesce, acésta este o dovadă, că nicI nu i-a gonit din țéră“.

Prin urmare pe ce se baséză țipetele infernale ale jidovimei din Peșta despre „persecutarea“ și „schingiuirea“ Evreilor din România?

La întrebarea acésta am rĕspuns deja în numĕrul premergĕtor al fóiei nóstre. Se lucréză din partea alianței israelite de a reînvia érășI cestiunea Evreilor în România și a cere împământenirea lor în massă.

Este grea situațiunea, în care se află România față cu emigrările evreescI și urmările lor. Sĕ sperăm însĕ, că bărbaților de stat, carI sunt adI la carma statului, le va succede a delătura dificultățile acestei situațiunI fără de periclitarea intereselor de viață ale țĕrii și ale națiunei.

Asasinarea Regelui Umberto.

Dăm adI următórele amĕnunte asupra sguduitórei tragedii din Monza, întêmplată Duminecă séra, pe când regele Umberto, jertfa sceleratului atentat, voia sĕ mérgă cu trăsura dela serbarea gimnasticilor spre vila regală:

Atentatul.

Asasinul șI-a sĕvêrșit négra sa crimă la 10 și 40 m. séra. Trăsura, care ducea pe rege, abia s'a depărtat cale de 10 min. dela eșirea terenului, pe care s'au ținut sĕrbările gimnasticilor. Regele stând în picióre în trăsura deschisă, rĕspundea manifestațiunilor publicului, întorcêndu-se în drépta și 'n stânga cu capul descoperit și avênd în mână cilindrul. In momentul acela și în mijlocul sgomotului produs de aplause și de strigările de „*Evviva*“, s'audiră trei pușcăturI. Massa de popor, care mișuna împrejurul trăsurei, credea, că de unde-va din apropiere se slobod rachete.

Prima pușcătură a rănit pe Umberto la *piept*, sub brațul drept, ce tocmai și-l ridicase spre a mulțămi publicului. Neluând de sémă, că ce se petrece cu el, regele se intórse sĕ vadă din care parte a venit pușcătura. In momentul acela al doilea glonț atinse érășI pieptul lui Umberto. Momentan un al treilea glonț sfredeli brațul stâng al regelui și-i întră pe subsióră *în inimă.* AtuncI regele ișI ridică spontan brațul drept, ca sĕ parieze pușcăturile, ce l'ar mai nimeri, dér puterile îl părăsiră și cădu pe spate în trăsură.

Un lacheu sări îndată din trăsură și se aruncă asupra atentatorului, pe care într'aceea un ofițer îl însgârdă de braț. Poporul înfuriat se aruncă asupra sceleratului, voind sĕ-l sfâșie, gendarmii însĕ l'au scăpat, ducêndu-l plin de rănI și de sânge la poliția.

Intr'aceea trăsura regală plecă și ajunse la vilă. Generalul *Ponziovaglia*, care vĕdu ochii însticlațI ai regelui, l'a întrebat, décă e rănit, la ceea-ce Umberto rĕspunse:

— *Nu cred. Am simțit, ce-i drept, o lovitură, dér nu cred sĕ fiu rănit.*

N'au trecut însĕ nicI două secunde și regele gemea în dureri. Trăsura abia ajunse dinaintea grilajului vilei regale, când *Umberto cădu grămadă mort.* Erau punct órele 10 și 45 m.

La vila regală.

Ajuns aicI, doi generalI și servitorimea, care eșise înainte, au ridicat cadavrul regelui și l'au dus într'o cameră din parter, aședându-l pe-o sofa. S'a trimis îndată după medicI. Cel dintâiŭ a sosit medicul de curte *Erba*, ér după el medicii *Dacio* și *Vergelli*, carI n'au mai putut sĕ constate decât casul morții causate prin glonțul, ce a străbătut inima regelui.

Urmă o scenă sfâșietóre. Regina *Margareta*, îmbrăcată în mare toaletă, și care tocmai ținuse *cercle* cu damele de curte, fù încunosciințată despre întêmplarea sguduitóre, dér la început numai prin încunjur. I-s'a spus, că regele s'a reîntors la vilă, find-că nu se prea află bine. Regina întrebă de medicul Erba, décă bóla regelui e serióså? Medicul nu rĕspunse nimic. Regina, îngrozită, rugă pe medicI sĕ-i spună adevĕrul și tremurând în tot trupul dise:

— Scăpați-l, d-lor doctorI, scăpați-l!

Damele curții voiau sĕ scótă pe Margareta din sală, ea însĕ voia sĕ cunóscă adevĕrul. AtuncI doctorul Erba i-a spus, că s'a comis un atentat în contra regelui și că *Majestatea Sa a murit.* Regina, împietrită de grózä și durere, ascultă tăcută cuvintele medicului și numai cu greu li-a succes s'o depărteze din sală.

După acésta medicii visitară ranele regelui, au îmbrăcat cadavrul în negru și l'au pus pe-un pat. In jurul patului au aprins lumînărI și au presărat florI.

Regele, după mórte, avea ochii deschișI, fața surîdĕtóre.

Asasinul.

La órele 11 Monza întrégă scica, ce s'a petrecut. In timpul acesta gendarmiI ajunseră cu asasinul la postul lor dela casarmă, unde era sesisată deja o comisiă a tribunalului.

Asasinul e de o constituțiă trupéscă puternică, față simpatică, brunet și cu pĕr creț. Era îmbrăcat destul de bine. Ascultat find, el a declarat următórele:

— Numele meu este Gaetano *Bressi*, sunt de 31 anI, m'am născut în Prato, lângă Florența. Inainte cu două lunI am sosit din America și de două dile mĕ aflam în Monza. Fratele meu servesce în regimentul 11 de infanteriă, ca sub-locotenent.

Asasinul a spus apoi, că e *revoluționar anarchist* și că a ucis pe Umberto numai pentru-că și el face parte din rêndul domnitorilor. La observarea judelui instructor, că pe regele Umberto toțI îl iubeau, asasinul rĕspunse:

— *N'are a face, eu nu-l iubeam.*

Bressi este țesător de mătase. El a declarat, că e *anarchist* și dicea, că n'are complicI. Crima a comis'o *din ură contra instituțiunilor monarchice.*

Bressi, după cum comunică poliția din Budapesta, a fost acum patru anI la Budapesta cu mai mulțI complicI ai sĕi.

Mare complot anarchist.

„*Le Temps*“ din Paris scrie, că guvernul italian a fost însciințat la 20 Iunie de către autoritățile austriace, că *o societate secretă hotărîse mórtea regelui Umberto.* Poliția austriacă arestase în diua aceea pe un individ, care a declarat, că *fusese ales de un grup anarchist, ca sĕ ucidă pe regele Umberto.* ***AlțI patru SuveranI sunt de asemenea osînditI la mórte de anarchiștI.*** Ministrul de interne al Italiei a sporit îndată serviciul de siguranță pe lângă Umberto, dér regele a voit sĕ se restabiléscă starea de mai înainte.

In Roma, Milano și Florența au fost arestațI mai mulțI anarchiștI. A fost arestată și o femeiă, Cesaria *Framella*, care a fost vĕdută pe teatrul atentatului vorbind cu Bressi.

Doliul Italiei.

Scirea despre crima grozavă din Monza, a sosit la Roma deja în decursul nopțiI de Duminecă spre LunI. Indată după primirea scirei, ministru-președinte a convocat consiliul de miniștri pentru a lua mĕsurile de lipsă.

LunI diminéța Roma îmbrăcă haină cernită de jale. Tóte prăvălile au fost închise. Pe aprópe tóte edificiile sunt arborate stindarde negre. Poporul, care mișuna pe strade, era tăcut, trist și gânditor. Se vedea pe el cât de adânc regretă mórtea regelui, care prin nobleța, cavalerismul și bunĕtatea inimei, a sciut sĕ câștige pe fiă-care.

„*Jurnalul oficial*“ a publicat LunI un manifest dicênd: „In numele regelui Victor Emanuel III, care urméză la tron, îndeplinim durerósa datoriă de a anunța țĕrii nemărginita nenorocire, care a tăiat cu violență firul dilelor prețióse ale regelui Umberto“.

Manifestul arată virtuțile regelui Umberto, a cărui mórte a umplut inimile Italienilor de adâncI regrete, și sfîrșesce astfel: „Strîngêndu-se cu credință nestrămutată împrejurul augustului umaș, Italienii vor dovedi prin acésta chiar, că instituțiunile nu mor“.

Din tóte orașele și satele Italiei au sosit la Roma telegrame, vestind adânca întristare a poporului.

Tóte porțile Quirianului a fost închise. Universitarii din Roma au arangiat un imposant conduct, purtând flamure de doliu cu chipul regelui Umberto. A fost o mare și impunĕtóre manifestațiă la Roma.

Condolențele streinătății.

Din tóte părțile lumii sosesc condolențe la Roma. Diarele din capitalele europene arată indignarea și gróza lor pentru oribila crimă dela Monza.

Majestatea Sa Monarchul nostru a trimis ambasadorului Italiei în Viena o căldurósă telegramă de condolență și a însărcinat pe archiducele Carol Ferdinand sĕ arate prin graiŭ viu ambasadorului aceleașI condolențe.

Maj. Sa *Regele României* a adresat alaltăerī la Monza o telegramă de condolenţă reginei Margareta.

Étă depeşa, ce a adresat'o regele *Carol* regelui Victor Emanuel III la Roma:

Imensa nenorocire, care ţī-a răpit pe iubitul tĕu tată, Italiei pe regele sĕu adorat, mī-a pĕtruns inima de o durere inesprimabilă. Nu am cuvinte pentru a-ţī mărturisi cât de mult împărtăşim, Elisabeta şi Eu, profunda ta durere; deplângem cu tine şi poporul tĕu marea perdere, care ne lovesce pe noi toţī în mod aşa de crud.

Nobila figură a scumpului tĕu părinte va rĕmâne neştérsă în memoria mea. Din adâncul sufletului rog pe Dumneḑeu sĕ te susţie şi sĕ te protégă în înalta misiune la care eştī chemat.

Carol.

Afară de acésta regele Carol a adresat telegrame de condolenţe ducelui de Genua şi reginei mame de Portugalia, sora regelui Umberto.

Principele moştenitor *Ferdinand* a adresat asemenea o Regelui Victor Emanuel la Roma următórea telegramă:

Profund sguduit de teribila scire a sinistrei nenorocirī, care te-a lovit atât de crud, pe voi toţī şi tótă Italia, nu pot găsi destule cuvinte pentru a-mī esprima tot ce simte sufletul meu şi cât e de aprópe de Tine şi de ai Tĕi tot gândul meu. Dumneḑeu sĕ vĕ protégă şi sĕ vĕ susţie în acéstă atât de teribilă încercare.

Devotatul tĕu vĕr şi prietin

Ferdinand.

In numele guvernului român d-l *Petre Carp*, preşedintele consiliului de miniştri, a adresat Esc. Sale d-lui Saracco ministru-preşedinte italian următórea depeşă:

Rog pe Exc. Vóstră de a primi espresiunea profundei durerī, cu care guvernul român află oribila crimă dela Monza.

România îşī amintesce cu emoţiune serviciile, pe care Italia li-a adus altă-dată şi constanta prietenie, ce i-a arătat'o de atuncī: doliul Surorii Sale mai marī este propriul sĕu doliu.

Lunī diminéţa, îndată ce a primit telegrama anunţând oficial asasinarea regelui Umberto, d-l Al. *Marghiloman*, ministrul afacerilor strĕine, a comunicat telegrafic d-lui Duiliu Zamfirescu, primul secretar al legaţiei din Roma, ca sĕ transmită guvernului italian adâncile regrete ale guvernului.

D. colonel *Ghica*, directorul general al telegrafelor şi poştelor române se afla Lunī diminéţa la Sinaia, când a primit telegrama din Viena, sosită la órele 8 în Bucurescī, anunţând asasinarea regelui Umberto al Italiei.

D. colonel Ghica s'a grăbit a comunica textul acestei telegrame oficiale Exc. Sale d-lui marchis *Beccaria Incisa*, ministrul plenipotenţiar al Italiei, care se afla la Sinaia, şi nu primise nicī o scire în acéstă privinţă.

In numele comunei *Bucurescī* a adresat d-l P. *Arion* prim ajutor de primar o telegramă reginei Margareta esprimând indignarea şi orórea, ce a pricinuit atentatul, căruia a căḑut victimă Regele bun şi generos.

*

Lungī telegrame au trimis împĕratul *Wilhelm* şi contele *Bülow*, ér corpul diplomatic din Berlin a făcut o visită de condolenţă ministrului Italiei.

Preşedintele *Loubet* a telĕgrafat noului rege Victor Emanuel, că Francia întrégă s'a revoltat din pricina odiosului atentat, care a despoiat Italia de domnitorul ei iubit şi nobil.

Papa Leo XIII a fost printre cei dintâiŭ, care a condolat reginei Margareta. La vestea despre atentat Papa se fi ḑis: *O il povero uomo, O la povera famiglia.* (O sĕrmanul om, o sĕrmana familiă!)

Noul rege al Italiei.

După mórtea lui Umberto, ajunse pe tronul Italiei ***Victor Emanuel*** (*Ferdinand Maria Ianuarius*), principe de Neapole, unicul fiiu al regelui ucis.

Victor Emanuel s'a născut la 11 Noemvrie 1869 în Neapole. Tocmai acum făcuse o călĕtoriă pe Mare, voind sĕ méargă cu soţia sa în Muntenegru, ca sĕ visiteze pe socrii.

Primind scirea despre tragedia din Monza, Victor Emanuel şī-a întrerupt călĕtoria, şi a plecat spre Monza. In Roma armata i-a jurat erī credinţă.

După îmormêntare se va convoca parlamentul înaintea căruia noul rege *Victor Emanuel III* va depune jurămênt pe constituţiune.

Din viaţa noului rege notăm următórele:

E de statură mijlocie. Fostul sĕu profesor, contele Giacomo *d'Orio*, care-l cunósce mai bine, ḑice despre el, că e fórte inteligent şi de caracter stoic. Asupra desvoltării spiritului sĕu a influinţat mult mamă-sa. In Octomvrie 1896 s'a căsĕtorit cu principesa *Elena* de Muntenegru, frumósa fiică a principelui Nichita, născută la 1873. Tînĕra părechiă regală n'are încă copii.

Regina *Elena* este nu numai frumósă, dér şi încântătóre. Ea cunósce perfect limbile francesă, italiană, sêrbéscă şi ruséscă, apoi limba germană şi englesă. Infăţişarea ei face impresiunea modestiei şi a bunĕtăţii. Se vorbesce mult despre nobleţa inimii sale. Elena a primit educaţia într'un institut din Petersburg, unde studia cu pasiune limbile, artele şi sciinţele naturale. Cu actualul rege Victor Emanuel s'a întêlnit prima dată în Octomvrie 1894 la Petersburg, cu ocasia îmormêntării Ţarului Alesandru III. Avea pe atuncī vîrsta de 21 anī.

Doi anī în urmă, în 1896, principele de Neapole i-a cerut mâna şi s'au logodit la 1 August în Cetinje. De atuncī şi până acum tînĕra părechiă a dus o viaţă simplă, dér fericită, petrecênd mai ales în vechiul palat regal din Neapole. Locuinţa lor consta numai din 8 odăi. Cum Elena este vênătóre pasionată, tînĕra părechiă îşī afla o mare plăcere în vênătoriă.

Datoria de suveranī i-a chemat acum la Roma pentru a lua frênele domniei şi a veghia asupra destinelor ţĕrii şi poporului.

Rĕsboiŭ în China.

Sórtea ambasadorilor.

Telegraful aduce veştī interesante din China.

O telegramă cu data de 28 Iulie a consulului german din *Tien-Cin* spune, că secretarul ambasadei germane din Peking, *Below*, i-a scris cu data de 21 Iulie:

„Mulţumită pentru scirea din 19. Starea lui *Cordes* (servitorul, care era pe lângă ambasadorul Ketteler, când acesta fù ucis şi când şi Cordes fù rănit) este mulţumitóre; *ceilalţī membri ai ambasadei sunt bine. Clădirile ambasadelor se susţin încă, deşi bombardarea le a stricat rĕu.* Din 16 Iulie atacul trupelor chinese contra nóstră e neîntrerupt. Ar fi fórte de lipsă, ca trupele aliate sĕ înainteze cu cea mai mare grabă. Cadavrul lui Ketteler l'a mântuit guvernul chines".

Consulul german din *Cifu* telegraféză la Berlin, că după o comunicare, ce i-a trimis'o guvernorul din Sangtung, un edict împĕrătesc cu data de 24 Iulie susţine, că afară de ambasadorul german *toţī ceilalţī representanţī ai puterilor sunt neatinşi.* Europenii s'ar fi refugiat în *catedrala Peigang* de lângă palatul împĕrătesc.

Din *Tien-Cin* se anunţă la Londra, că un mesager chines sosit din Peking, anunţă, că în 18 Iulie a espirat armistiţiul şi de atuncī *clădirile ambasadelor sunt din nou asediate.*

Inaintarea trupelor aliate.

Jurnalul departamentului comerciului şi industriei din Petersburg află dela Port Arthur, 25 Iulie, că vice-amiralul *Alexiew* a convocat da repeţite-orī pe admiralii aliaţī din Tien-Cin, cu carī organiséză administraţiunea oraşului.

Casărmile şi forturile din Tien-Cin vor fi aduse érăşī în stare bună şi *aliaţii se pregătesc a înainta spre Peking.* Trupele chinesescī s'au împărţit în trei corpurī, pentru a împedeca înaintarea. Cestiunea operaţiunilor trupelor aliate în contra Pekingului se va hotărî sĕptĕmâna acésta.

Incăerărī „din greşélă".

Agenţia „Wolff" a primit din Tien-Cin scirea telegrafică dela 26 Iulie, că 80 de Japonesī au atacat în 24 Iulie pe 13 Ruşī, ucigênd 2 dintrênşiī şi rănind grav 3. Făcêndu-se cercetare s'a constatat, că Japonesii au atacat din greşală pe Ruşi, luând pe aceştia drept Chinesī.

O carte albastră englesă.

S'a publicat o *carte albastră* asupra evenimentelor din China. Intre altele, conţine ultimul raport al d-nului Mac Donald, ministrul Angliei la Peking, cu data de 28 Maiŭ, dând sémă despre întrunirea pe care au avut'o miniştri strĕinī la 26 Maiŭ, pentru a-se sfătui asupra situaţiunei.

Ministrul Franciei a arătat convicţiunea, că este primejdiă de grave turburărī. Ministrul Italiei împărţăşia temerea ministrului Franciei, ministrul Rusiei credea, că primejdia nu e atât de apropiată, precum arată d. Pichon; ministrul Germaniei a declarat, că e cu totul de prisos sĕ se aştepte vre-o mésură priinciósă din partea guvernului chinesesc.

D. Mac Donald dă încă sémă de convorbirea, pe care o avusese cu prinţul Cing, care a dat de douĕ-orī încredinţarea, că miniştri strĕinī vor fi protejaţī şi a declarat, că Boxerii sunt vrăşmaşi ţĕrii.

Cartea albastră arată cu de-amĕnuntul negocierile Angliei cu celel'alte puterī europene în privinţa acţiunei Japoniei. Acésta a insistat sĕ i-se dea încredinţare, că intervenţiunea sa nu va produce vre-un conflict cu Rusia. Rusia a declarat la 28 Iunie, că nu voesce sĕ împedice acţiunea Japoniei, de óre-ce acésta declară, că va lucra în înţelegere cu puterile.

Emigranţii Evrei întorşī.

Cetim in „Constituţionalul":

Duminecă au sosit în Predeal 637 de Evrei emigranţī, carī nu au mai fost primiţī de comunităţile israelite din Viena. D. Luca Elefterescu, prefectul judeţului Prahova, fiind însciinţat de acésta, a sosit în localitate şi a dispus, ca ei sĕ fiă primiţī pe teritoriul ţĕrei românescī. In urma intervenirei d-lui prefect de Prahova, direcţiunea generală a căilor ferate a pus la disposiţiunea emigranţilor mai multe vagóne, cu carī au fost transportaţī spre Bucurescī.

*

Emigranţiī evrei întorşī din Ungaria au sosit Lunī după amiaḑ în gara de Nord ei sunt în numĕr de 530.

D. Dobrescu, prefectul poliţiei, însoţit de d. căpitan Pîrîianu, comandantul sergenţilor, se afla la gară pentru a veghia la liniştita debarcare a emigranţilor, carī au fost repartisaţī prin diferite cartiere locuite de Evrei.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 Iulie v.

Mórtea ducelui de Coburg. Un nou doliu lovesce Curtea română. O depeşă sosită erī diminéţa la Sinaia anunţă mórtea A. S. R. de Saxa Coburg şi Gotha, tatăl A. S. S. Principesei Maria. Mórtea ducelui de Coburg s'a întêmplat erī-nópte la Coburg. Augustul defunct era suferind în ultimul timp şi mórtea îi este cu atât mai neaşteptată, cu cât cele din urmă scirī anunţau o îmbunĕtăţire a sănĕtăţii. Scirea morţii ducelui de Coburg a fost comunicată Marţī diminéţa d-lui preşedinte al consiliului de miniştrii. D. P. P. *Carp* a adresat imediat A. S. R. *Ducesei de Coburg* la Coburg următórea telegramă: „Rog pe Alteţa Vóstră Regală, atât în numele meu, cât şi în numele guvernului, de a primi espresiunea durerósei părţī ce luăm la doliul Alteţei Vóstre Regale".

„Intărirea maghiarimei din Ardeal". Cu titlul acesta s'a tipărit o broşură la Sepşi-Sângeorgiu, al căreia autor, Mika Ottokar, dă din nou alarma, că Ungurii ardelenī sĕrăcesc pe ḑi ce merge şi că e mare nevoie de a-se lua în grabă mĕsurī pentru ajutorarea lor. Pentru împedecarea emigrăriī Sĕcuilor în România află necesar a se promova industria de casă, de aceea recomandă Sĕcuilor a-se constitui într'o societate pe acţiunī pentru valorisarea productelor industriale ale Sĕcuilor, séu sĕ înfiinţeze micī asocierī, al căror centru sĕ fiă Odorheiul. In interesul proprietarilor mijlocii şi micī din Ardeal propune autorul a se înfiinţa şcóle de agricultură, asocierī de valorisare economice; mai doresce, ca ministerul de agricultură sĕ-şī câştige prin ómenii sĕi de specialitate informaţiunī asupra proprietăţilor încărcate cu datorii şi pe calea legislaţiunei, în legătură cu legea pentru colonisărī sĕ se facă a se plăti datoriile, acordând proprietarilor împrumuturī cu câte 3–4% şi cu amortisaţiă pe 15—20 anī. Pe calea acésta crede autorul, că clasa proprietarilor maghiarī din Ardeal va fi „mântuită".

La ministerul român de rĕsboiŭ. In ḑiua de 25 August st. v. se va ţiné concurs pentru trimiterea a doi elevī la liceul Sain Louis; a şése elevī la şcólele de rĕsboiŭ din Germania şi a doi ofiţerī de geniu şi artileriă la şcóla combinată dela Charlottenburg. Tot în aceeaşī ḑi se va mai ţiné concurs de cunóscerea limbei germane, pentru a trimite 6 ofiţerī sĕ facă stagiul în armata austro-ungară. Juriul examinator se va compune din comitetul statului major.

Un raport interesant, care de sigur va produce cel mai rĕu efect asupra maghiarisatorilor de tótă pănura, s'a publicat ḑilele aceste. Este „*Raportul anual al Reuniunei universitarilor germanī din ţĕrile corónei ungare*". Acéstă reuniune s'a înfiinţat în Ianuarie n. c. în *Viena* şi în 21 Iunie şi-a încheiat anul înfiinţării printr'o adunare generală. In scurtul timp al esistenţii sale, dela 21 Ianuarie până la 21 Iunie a. c., acéstă reuniune s'a desvoltat în modul cel mai îmbucurător. Ea numĕră 55 membri şi adecă 16 ordinarī (universitarii din Ungaria şi Croaţia-Slavonia, carī studiéză în Viena), 35 promovătorī şi 4 fundatorī. Reuniunea a dispus şi de mijlócele materiale necesare spre a-şī procura un inventar bogat de cărţī şi mobile. A ţinut cu totul şése adunărī ordinare. Al doilea an al Reuniunei se începe în Octomvre 1900 şi promite a desvolta o activitate energică, după-ce acuma reuniunea este organisată şi moralicesce asigurată.. Tinerii universitarī mulţumesc tuturor, carī i-au sprijinit cu vorba şi cu fapte în numele Germanilor din Ungaria.

Din Ileanda mare ni-se scrie: In séra ḑilei de 29 Iulie, comunitatea bisericéscă din *Ileanda mare*, com. S. Doboca, a a aranjat o petrecere cu dans în folosul bisericei. Reuşita acestei petrecerī este a se datori d-lui preot *Nic. Cosma* şi curatorilor, între carī se distinge cu deosebire d-l *Al. Pop*, funcţionar la subprefectura locală. Afară de inteligenţa locală am observat mai mulţī preoţī din cercul Ilendii cu familiile lor. Aşa am remarcat pe d-nii preoţī *Barbul* din Bârsĕu, *Pokol* din Buzaş, *Ghiţu* din Cozla, apoi notarul *Farkas*, doctorandul *Cosmuţa*, d-nii *Băican* cu dómna, *Aug. Paul* din Letca (profesor în Bêrlad), judecătorul *E. Pop* din Ileanda etc. Familia părintelui *Cosma* şi a d-lui *Al. Pop* au arătat faţă de óspeţī deosebită ospitalitate, asemenea şi d-niī proprietarī din Ileanda din familia Budeştilor. Venitul a fost de vre-o 200 cor.

Etate înaintată. In Budapeşta a rĕposat Sâmbătă nóptea vĕduva Aloisa Zimanyi născ. Schirmitz, care era în etate de 100 anī. Ea era vĕduva unui funcţionar, care servise sub doi primaţī ca diregător al domeniilor primaţilor.

Musica orăşenéscă va cânta: Miercurī, 1 Aug. n., pe promenada de jos dela órele 6—7½ d. a.; Joi, 2 Aug. pe promenada de sus dela 8–9½ óre a. m.; Vinerī, 3 Aug. pe promenada de sus dela 5–6½ óre d. a.; Sâmbăta, 4 Aug. pe promenada de jos dela 7–8½ óre diminéţa. Duminecă, în 5 Aug. n., nu va fi musică la promenadă din causă că pompierii au petrecere.

Zacherlin preserat prin odae este mijlocul cel mai bun de a stîrpi muscele. Se capĕtă în drogherii şi prăvălii de coloniale.

Din Transvaal.

(Roberts sistéză înaintarea).

Scirĭ fórte însemnate se comunică din *Pretoria* despre evenimentele, ce se petrec în Transvaal. Etă ce se spune anume:

Mareşalul *Roberts* a făcut încercarea de a *impresura trupele generalului Botha* — dér încercarea ***n'a succes.***

Mai mult însĕ: Roberts, amărît de acest nesucces, *s'a reîntors la Pretoria* şi ***a sistat de-ocamdată înaintarea*** contra Burilor.

Ceva şi mai mult: Generalul bur ***Delarey a ocupat Rustenburg***, unde *stă acum închis Baden-Powel.* Colonelul engles *Pickman a fost silit sĕ se retragă*, fiind-că trupa lui nu era destul de tare.

Pe când la Londra se comunică scirile acestea destul de triste pentru Englesĭ, biroul „Reuter“ publică, mai mult ca o slabă mângăere, o telegramă din *Capetown*, care spune, că *5000 de Burĭ* s'au predat necondiţional în Fouriesburg.

Despre educaţiunea fisică a femeei.

Conferenţă ţinută la clubul militar din Călăraşĭ, de d-l *Amedeu Georgescu*, prof. de gimnastică.

Dómnelor şi Domnilor!

Trebue sĕ sciţĭ, că exerciţiile au misiunea de-a mări resistenţa nóstră fisică, adecă sĕ ne facă resistenţĭ contra variaţiunilor atmosferice, contra loviturilor, contra chiar a bólelor. După diferite statisticĭ şi observaţiunĭ, s'a putut constata, că prin exerciţii s'a ajuns în adevĕr la acest resultat. Prin urmare toţĭ, pentru mărirea forţelor nóstre şi pentru o deplină sănĕtate, avem nevoiă a face exerciţii, adecă mişcărĭ.

Femeia mai cu sémă are multă nevoiă de mişcărĭ, de exerciţii libere ale corpului, fiind folositóre atât pentru dênsa, ca desvoltare, ca resistentă, ca sănĕtate, cât şi pentru un stat, o naţiune, căcĭ este sciut, că: „*Sănĕtatea femeii este vigórea naţiunei*“. Un esemplu: décă o naţiune are un numĕr mare de femei cu maniere distinse, cu fisicul bine desvoltat, viguróse, va avé negreşit şi un numĕr mare de bărbaţĭ cu manierĭ frumóse şi viguroşĭ; putem ḑice, dér în resumat, că dobêndirea acestor însuşirĭ depinde în cea mai mare parte dela mamele, dela femeile nóstre. Influenţa femeilor e atotputernică în tóte stratele societăţii.

Dómnelor şi Domnilor!

Răbdarea, blândeţea, modestia, bunĕtatea şi castitatea sunt elementele, carĭ formézà educaţiunea sufletéscă a unei femei; pe lângă acéstă educaţiune, principală, de care ar trebui sĕ se ocupe cu mai multă atenţiune, *este educaţiunea fisică a femeii.*

In Germania şi în statele germane ale Austriei, ocupaţiunea fisică atât de bărbaţĭ, cât şi de femei, ocupă un loc destul de însemnat.

In Englitera, în şcólele secundare şi în internatele de fete se dă o însemnătate fórte mare educaţiunei fisice; li-se dă multă vreme liberă pentru a face exerciţii libere corporale, jocurĭ şi mişcărĭ atletice.

Publicul de-asemenea se interesézà fórte mult şi dă o deosebită atenţiune acelor jocurĭ şi exerciţii gimnastice. Acele jocurĭ diferite, ca Criketul, Foot-ball cu mingia, Lawn-tennis, apoi luptele cu bărcĭ etc., au căpĕtat un caracter naţional la dênşii şi sunt chiar numite jocurĭ naţionale.

Femeile în general în Anglia sunt fórte amatóre de exerciţii cu ghiulele, adecă greutăţĭ de diferite mărimĭ, pentru exerciţii de ridicărĭ, cum şi de diferite sporturĭ, ca vênătórea, călĕria, pescuitul, canotajul, curse pe jos şi cu bicicleta, şi de diferite alte exerciţii şi jocurĭ gimnastice, dovadă destul de bună de importanţa, ce pun ele în educaţiunea lor fisică. Pe când gimnastica fisică fortifică organele şi are de scop garantarea sănĕtăţii, regulile esteticei le aduce pe tóte la o armoniă perfectă; scopul decĭ al gimnasticei şi al esteticei, care sunt de fapt în educaţiunea fisică, este de-a da corpului graţiă şi mlădiere, mai cu sémă o femeiă, pe lângă sănĕtate, frumseţe, trebue sĕ presinte şi graţiă.

Óre căruia dintre d-vóstrĕ, ḑic, adresându-mĕ bărbaţilor, nu-i place a vedé la vre-o femeiă, că pe lângă un corp bine desvoltat, presintă óre-carĭ graţii, mlădiere, estetică, gesturĭ?

Óre pe pasionaţii dansatorĭ nu-i va atrage mai mult un corp mlădios, svelt şi uşor?

De sigur, graţiile, gesturile şi acea mlădiere plăcută a corpului, vor triumfa, vĕ vor atrage mai mult, veţĭ rĕmâné cu desĕvêrşire încântaţĭ şi sunt sigur, că veţĭ ḑice, ca şi mine, că acésta se datoresce numai unei bune educaţiunĭ fisice raţionale.

Importanţa educaţiunei fisice trebue dér sĕ fiă bine recunoscută de orĭ-care, şi ceea ce *Socrate* şi *Platone* au ḑis încă pe la anul 400 în. de Christos, arĕtând marea însemnătate, ce trebue sĕ se dea educaţiunei fisice atât la bărbat, cât şi la femei, vor rĕmâné de-a pururea adevĕrate. Un filosof contimporan *Hegel* ne reamintesce de-asemenea de importanţa şi însemnătatea, ce trebue sĕ se dea educaţiunei fisice şi estetice la femeei în special.

Un mijloc orĭ şi cum însemnat şi un impuls mare pentru estetica corpului este şi dansul. Dansul, exercitat însĕ *cu mĕsură*, e un mijloc fórte recomandabil contra anemiei.

La etatea între 15—16 anĭ se produce o evoluţiune internă în viaţa tinerei fete, la acéstă vêrstă ea este desvoltată şi noi scim, că începe sĕ se concentreze în sine; fantasia predomină şi ia o direcţiune ideală, simţurile de asemenea se desvóltă şi ele şi se accentuézà mai mult; ea devine prin urmare sentimentală şi visătóre. Atuncĭ în adevĕr este timpul în care fata, terminând exerciţiile gimnastice fisice, carĭ sunt de cel mai mare folos, va puté apoi începe exerciţiul de dans, care aparţine educaţiunei estetice corporale şi *le bonton.*

Deosebirea psihică şi fisică a sexului femenin, trebue sĕ fiă fórte mult luată în băgare de sémă, constituţia şi structura ei fisică fiind fórte delicată, trebue sĕ fiă în facerea exerciţiilor şi a mişcărilor menajată după temperament, vîrstă şi constituţiă.

Diferenţa între gimnastica femenină şi bărbătéscă constă tocmai în deosebirea organismului cel delicat, în caracterul, în misiunea ei.

Nu le este lor dată în adevĕr marea misiune de a reproduce specia nóstră şi nu în ele mai cu sémă trebue sĕ căutăm secretul prefacerei genului omenesc?

Cine dintre d-vóstrĕ n'a simţit inima mişcată de o milă durerósă, vĕḑênd acele adunărĭ de fete tinere, lucrătóre, cu chipul bolnăvicios, cu corpul uscat şi diform, carĭ se duc pe la fabricĭ de diminéţă spre a nu eşi decât séra, sdrobite de ostenélă şi slăbite de-o muncă de atâtea ore la care şed jos, séu ceea-ce e încă mai rĕu, la o muncă la care ele fac numai mişcărĭ contrarii sănĕtăţei.

De sigur, consecinţele unei astfel de vieţĭ sunt diferite bóle ale sângelui, oftică, bătae de inimă şi câte altele.

Fiica bogatului credeţĭ óre, că este mai fericită? La pension, unde şede plecată césurĭ întregĭ pe cărţĭ, şi acasă la părinţĭ, unde în timp de ḑile întregĭ şéde la pian, séu cóse broderii, se póte ḑice, că face óre mai multă mişcare?

Chiar în timpul recreaţiunei, póte ea sĕ se misce în veseliă şi în deplină libertate, sĕ se jóce şi sĕ sară în voiă? Nu, căcĭ acésta nu e cuviincios!

Când dênsele au devenit dómne, înţeleg ele, credeţĭ, mai bine higiena şi influenţa ce au exerciţiile asupra corpului lor?

Nicĭ decum, căcĭ décă ele se duc prin lume, es din casă în adevĕr, dér plimbările cu trăsura, teatrul şi chiar dansul sunt şi dau acestea tóte în destulă mişcare, pentru a păstra sănĕtatea şi a potoli nervii ce sunt aţîţaţĭ prin viaţa din oraşele cele marĭ?

Vĕ rog sĕ priviţĭ femeia din oraşe din ambele clase ale societăţei, de care v'am vorbit. Esaminaţi-le cu multă băgare de sémă, în ceea-ce privesce fisicul lor, şi veţĭ constata, — vĕ veţĭ convinge, — că aprópe 90 la sută dau semne de prea puţină viaţă. Veţĭ observa o pierdere de putere şi slăbiciune a muşchilor, o excitaţie peste mĕsură a simţirei, o faţă galbenă, ofilită, séu o colóre ca plumbul, durerĭ de cap, spasmurĭ, leşinurĭ, înecare a respiraţiunei şi diferite bóle. Tocmai ca nisce plante, pe carĭ décă le veţĭ lua şi le veţĭ închide la căldură, se vor stinge, şi prin lipsa de lumină s'au printr'o desvoltare fără vreme se fac neputinciόse de a se mai desvolta îndestul; natural că ele mor cea mai mare parte, mai înainte de a fi avut traiul cel bun la sórele vieţei. Acest fapt este demn de a fi luat în sémă.

Observaţĭ însĕ femeea dela ţéră. Câtă deosebire de femeile dela oraşe! Corpul lor este bine desvoltat, colórea roşie a obrazului, ce atât ne place s'o privim, ne arată că este sănĕtósă, robustă, vigurósă ca şi un bărbat, ba póte de multe-orĭ şi mai mult ca mulţĭ bărbaţĭ din oraşe.

Veţĭ ḑice dintre d-vóstrĕ, că aerul este acela, care le dă acea sănĕtate, acea vigóre; da! este fórte adevĕrat că şi aerul contribue fórte mult asupra sănĕtăţei lor, dér mai mult, în acelaşĭ timp ajutând la desvoltarea corpului lor, la vigórea, la sĕnătatea, de care multe din femeile dela oraş sunt póte gelóse, este gimnastica, adecă acele mişcărĭ corporale, pe carĭ ḑilnic le execută prin munca la care se dedau.

(Va urma.)

Moravurĭ chinese.

Un Frances, d-l Gaston *Deschamps*, reproduce — estrase după două cărţĭ chinese — o mulţime de tablourĭ de moravurĭ şi aspect al Pekingului, acéstă „grópă de murdării“ unde te trăsnesce în nas putórea stradelor şi bulevardelor, şi despre morala generală a Chinesilor.

Sĕ începem cu *Justiţia chinesă*:

„Un călĕtor american, d-l Helcombe, vĕḑù într'o ḑi trei Chinesĭ carĭ, solid legaţĭ de pumnĭ, erau spânḑuraţĭ de craca unui arbore, în timpul verei, sub un sóre arḑĕtor.

— „Ce fac acolo acei ómenĭ?“ întrebà el.

Un funcţionar, care era apĕrat de sóre cu o umbrelă şi un evantaliu, îi rĕspunse grav:

— Sunt nisce individĭ pe care-i acus, că au furat. Aştept sĕ mărturiséscă.

Cei trei pacienţĭ, după trei óre de spênḑurătóre, fură coborîţĭ jos. Ei erau leşinaţĭ. Braţele erau ţepene, imobile şi umflate îngrozitor. Când i-au deşteptat, ei protestară din nou de nevinovăţia lor.

— Bine, murmurà funcţionarul. Atuncĭ sĕ-i spênḑure din nou.

Cei trei Chinesĭ, speriaţĭ de pregătirile unei nouĕ spênḑurăturĭ, se mărturisiră vinovaţĭ...

Chinesii sunt astfel obicĭnuiţĭ cu aceste procedeurĭ, că nu-i emoţionézà când vĕd scene ca acésta.

Soţii Archibald Sittle, englesĭ, plângêndu-se de un furt într'o fermă chinesă, bănuelile căḑură pe fiiul fermierului, care fù arestat şi bătut cumplit mai multe ḑile pe rênd. Se dovedesce, că autorii furtului erau nisce vagabunḑĭ, carĭ obicĭnuiau sĕ facă asemenea isprăvĭ. Tînĕrul fù liberat. Părinţii lui atât s'au bucurat de acésta, că au dat o masă, la care au învitat şi pe soţii Sittle.

Autorul adauge, că acest băiat, altădată viguros şi perfect sănătos, nu mai era decât o sfărîmătură omenéscă, strivit de tortură. Europenii s'au mirat de acest fatalism al Chinesilor, că nu fac pe strĕinĭ rĕspunḑĕtorĭ moralmente de tortura fiului lor.

Impĕratul Chinei şi femeile sale.

Locuinţa imensă, în care şade Fiul Cerului, este misteriósă ca un sanctuar, clandestină şi închisă ca un harem.

Eştĭ gata sĕ ḑicĭ, privind acest monstruos seraiŭ:

O ziduri, multe istorii lugubre sciţĭ voi!

Viaţa Sultanilor tartarĭ, acéstă viaţă între zidurĭ retrasă, înfricoşătóre, pare copiată de pe cele mai detestabile esemple ale Bizanţului, ale Bagdadului şi ale Stambulului. O domesticitate nenumĕrată şi abjectă se agită împrejurul stăpânului, într'o continuă emulaţiune de înjoselĭ, de corupţiă şi de lăcomiă.

Toţĭ funcţionarii palatului sunt eunucĭ. Acéstă armată de eunucĭ atinge cifra de 7000 de individĭ *(şépte mii)* şi în fiăcare an este nevoit sĕ refuse cererile multor candidaţĭ, carĭ vor sĕ caute avere în anticamerile imperiale. In acéstă adunătură de sclavĭ sunt mai multe categorii. Trei sute din ei sunt actorĭ şi jócă comediă înaintea femeilor împĕratului. Dér principala lor funcţiune consistă în a servi de mijlocitorĭ între împĕrat şi femeile sale. Când Fiul Cerului vré sĕ facă apel la una din favoritele lui, el scrie pe o bucată de hârtiă numele femeiei alese. Un funcţionar om de încredere, care la Turcĭ se numesce Kâzlar-Aga (căpitanul fetelor) se grăbesce sĕ ducă însemnarea destinatarei.

Acésta este îndată dusă în palanchin până la pragul camerei stăpânului, cătră care ea trebuie după rit sĕ se tîrască cu un aer respectuos. Un grefier înscrie pe un registru special data acestei întrevederĭ pentru a nu fi nicĭ o eróre în succesiunile dinastiei *Mandsu.*

Impĕratul e invisibil. Nicĭ ambasadorii Puterilor streine nu pot sĕ-l vadă. După anĭ şi anĭ de intervenirĭ şi stăruinţe diplomatice, abia s'a ajuns la resultatul, ca ambasadorii când merg sĕ ducă scrisorile de acreditare sĕ fie primiţĭ la împĕrat, dér s'a făcut aşa, încât faţa acestuia nu se póte vedea. Ambasadorul e primit în anticameră, acolo 'i se servesce un ceaiŭ, apoi când e chemat merge plecat cătră Impĕrat, dă scrisorile şi se retrage d'andĕratele, tot închinându-se până dispare pe uşă, fără sĕ fi auḑit vocea şi sĕ fi vĕḑut faţa Fiului Cerului.

Când s'a aflat în Peking hotărîrea Impĕratului, că primesce pe streinĭ, în popor a eşit vorba, pe care toţĭ au creḑut'o, că „dracii streinĭ“ au fost trăsniţĭ la vederea Impĕratului şi au căḑut pe spate. *Th.*

ULTIME SCIRI.

Monza, 1 August. Starea Reginei Margareta e fórte îngrijitóre; ea respinge orĭ-ce mângăere.

Roma, 31 Iulie. Foile scriu, că regele *Victor Emanuel* va sosi aḑĭ séu mâne în Brindisi de unde va merge la Monza.

Londra, 31 Iulie. Afacerea *emigrăriĭ Evreilor din România* s'a discutat şi în camera comunelor. Secretarul de stat *Brodrick* a rĕspuns la o întrebare, ce i-s'a adresat, că după rapórtele foilor causa emigrărilor ar fi persecuţia. După informaţiunile guvernului însĕ *afirmarea acésta nu este basată.* Evreii nu sunt naturalisaţĭ în România. La guvernul engles n'au sosit plângerĭ, el *nu póte prin urmare sĕ intervină în afacerea acésta la guvernul român.*

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

Se pot procura următórele cărţi:

Scrierĭ literare pentru popor.

Legende séu Basmele Românilor adunate din gura poporului de neuitatul tul *P. Ispirescu*. Format 8° de 400 pag. Preţul 1 fl. 70 cr. . (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Vallace*. Tomul I conţine 532 pag. şi costă numai fl. —.75 cr. Er tom II are 508 pag. şi costă 70 cr. Intregul op fl. 1.45 cr. (francat fl. 1·60 cr.)

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte, localisată de *A. Popp*. Se recomandă mai ales pentru cei ce vréu să jóce teatru. Preţul 12 cr. . . . (prin postă 14 cr.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţeĭ omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul fl. —.50 cr. (Cu posta 55 cr).

Noptĭ de iérnă. novele pentru popor de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4° 250 pag. Preţul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Ţiganiĭ, schiţă istorică lucrată pentru petrecere după maĭ mulţĭ autorĭ, de cunoscutul nostru scriitor *I. P. Reteganul*. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr).

Merinde dela şcólă, séu învĕţăturĭ pentru popor, de *Dr. G. Popu*. Preţul 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Poveştile Bănatuluĭ, este o carte mare cu poveştĭ din Bănat, de *G. Cătană*, împărţită în 3 tomurĭ. . . Preţul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someşană, poesiĭ poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu*, Preţul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu*. Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihoruluĭ, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop*. Preţul 20 cr. . . (cu porto 23 cr.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Opsagurĭ, cât cioplite, cât pilite şi la lume împărţite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesiĭ glumeţe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Din trecutul Silvanieĭ, legende de *V. Russu*. Conţine 170 pag. Preţul. 30 cr. era la început 1 fl., acum (cu porto 35 cr.)

Vivia, séu Biserica din Cartagine, naraţiune istorică, tradusă din italienesce de Dr. *Iuliu Dragoş*. Preţul 70 cr. (+ 5 cr. porto).

„Preotul din Noienĭ", naraţiune istorică din vécul nostru, scrisă de *Arghirobarbu*. Preţul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu*. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto).

Poesiĭ de *V. R. Buticescu*. Preţul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Felicitărĭ în poesiĭ şi prosă la anul nou, diua nascereĭ şi diua numeluĭ, precum şi vorbirĭ la diferite ocasiunĭ şcolastice, de *G. Simu*. Preţul 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Cartea Săteanuluĭ, de *Emanuel Părăcanu*. Conţine maĭ multe novele poporale, scrise în stil fórte uşor, şi printre ele maĭ multe poesiĭ, maĭ ales satirice. Preţul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

Suspin şi zimbire, poesiĭ şi prosă, de *A. Pop*. Preţul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Risete şi zimbete, de *T. V. Gheaja*. cu 254 de anecdote, păcăliturĭ şi povestirĭ glumeţe. Preţul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiuniĭ poporelor şi aplicaţiunea lor la *naţiunea nóstră* de *Ioan Cliniciu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 1 fl.,(+ prt. 5 cr.)

„Amicul bun", colecţiune de lecturĭ solidătóre de caracter în direcţiune religiósă-morală, tradusă de prepositul capitular *Ioan Papiu*. Preţul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită consideraţiune la modul de veţuire a ţeranuluĭ român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conţine vre o 25 figurĭ în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 20 cr. (+ 5 cr. porto)

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţiĭ luĭ Argirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţiĭ. Preţul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Logodnica conteluĭ Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Preţul. 50 cr. (cu porto 55 cr.),

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit, tradusă de *Dr. T.* Preţul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persóne şi ocasiunĭ, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la instit. de corecţiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuireĭ, cărticea de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă. *Ediţ. IV corectată*. Gherla. Preţul unuĭ es. în păreţĭ tarĭ coloraţĭ . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletuluĭ, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţiĭ. *Ediţiunea IV*. Gherla. Conţine peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită maĭ ales pentru copiiĭ maĭ mărişorĭ. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacurateĭ Fecióre Maria, pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto).

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul (4 leĭ) . . . 1 fl. 50 cr.

De acelaşĭ autor a apărut Vol. II. cu ***„Predicĭ ocasionale şi funebrale"***, care se estinde pe 220 pag. şi conţine predicĭ multe pentru cununiĭ, şi diferite ocasiunĭ (la sânţirea de bisericĭ, la instalărĭ de parochĭ, la presentarea pentru prima-óră a preotuluĭ in parochie etc. etc. Peţ. 1 fl. 80 cr.

Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sĕrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu*. Pe lângă predicĭ, se maĭ află în text căte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Conţine vre-o 400 pag. Preţul (în loc de 2 fl.) prin postă . . 1 fl. 60 cr.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*. Conţin vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul luĭ Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosaliĭ până la Dumineca Vameşuluĭ. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pentru Dumineci de *Iustin Popfiu*, învĕţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odiniră. Format mare de 500 pag. frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.50
Renta de coróne ung. 4%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	99.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premiĭ	1[illegible]8.—
Losurĭ pentru reg. Tiseĭ şi Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	115.90
Losurĭ din 1860.	17.11
Acţiĭ de-ale Bănceĭ austro-ungară	687.—
Acţiĭ de-ale Bănceĭ ung. de credit.	667.—
Acţiĭ de-ale Bănceĭ austr. de credit.	—.—
Napoleondorĭ	19.33
Mărcĭ imperiale	118.47½
London vista	242.77½
Paris vista	96.55
Rente de coróne austr. 4%	97.50
Note italiene	90.55

Cursul pieţeĭ Braşov.

Din 1 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.10	Vênd.	19.14
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleondorĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 11437—1900

PUBLICAŢIUNE.

Spre scopul predăreĭ lucrărilor pentru construirea uneĭ pardoselĭ de asfalt în Strada Dealuluĭ de sus, începênd dela Strada de mijloc, până la suişul treptelor către biserica Străjiĭ şi pentru construirea uneĭ trecĕtóre din pietri quadrate la şcóla bisericeĭ numite, se va ţiné o pertractare de ofert în 9 August st. n. a. c. în biroul economic orăşenesc, unde se pot vedé şi condiţiunile în causa acestora, lucrările preliminate sunt cu 552 coróne 80 filerĭ.

Braşov, în 27 Iulie 1900.

1034.1—1. *Magistratul orăşenesc.*

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à 10 fil. se vinde la Eremias Nepoţiĭ.

ANUNCIURI

(inserţiunĭ şi reclame)

sunt a se adresa subscriseĭ administraţiunĭ. In casul publicăriĭ unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕment care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Administr. „Gazeteĭ Trans."